

Мистецтво вітражу завдячуючи багатій кольоровій палітрі і фактурній традиції дозволяє створювати як орнаментальні, так і сюжетні композиції в сучасному вітражі, має широкі перспективи розвитку та відіграє важливу роль у всезагальній народній культурі.

Тому в наш час досить актуальним є вивчення традицій та технології виготовлення вітражу учнями 5-7 класів на уроках образотворчого мистецтва. Особливу цікавість викликає дослідження наряду з традиційними новітніх технік з виготовлення вітражу. Для молодого покоління творчої молоді особливо важливими є знання саме сучасний спосіб виконання мистецьких творів у сучасній техніці вітражу. Саме ці знання можуть спрямувати молоде покоління митців до підтримання інтересу до образотворчого мистецтва та творчого пошуку себе саме у цьому напрямку.

Список використаних джерел:

1. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А. Антонович, Р.В. Захарчук-Чугай, М.Є. Станкевич. – Львів: Світ, 1992. – 272 с.
2. Дутов, А.А. Свет сквозь цветное стекло [Текст] / А.А. Дутов. – Петербург. – С-Пб., 2005. – С. 20.
3. Кучерявенко, В.Ф. Витражи в школе [Текст] / В.Ф. Кучерявенко. – Школа и производство. – М., 2006. – С. 28.
4. Линцетти, А.Г. Изготовление художественного стекла. [Текст] / А.Г. Линцетти, М.Л. Нестеренко. – Искусство. – М., 2010. – С. 187.
5. Минухин Е.О. Об искусстве витража [Текст] / Е.О. Минухин. – Искусство. – М., 2007. – С. 79.
6. Програма для 5-9 класів. Мистецтво. Точка доступу: http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56/692/educational_programs/1349869088

Осадчий В.В.

асистент,

*Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗОТВОРЧИХ ЗНАНЬ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ДИЗАЙНЕРІВ ЗАСОБАМИ КОЛЬОРОЗНАВСТВА ТА ВІДРИВНОЇ АПЛІКАЦІЇ

Художня обробка паперу – захоплююче заняття. Папір як пластичний художній матеріал може створити цілий світ образів, побудованих на трансформаціях й узагальненнях.

Для того щоб оволодіти такою майстерністю художньої обробки, потрібно навчитися працювати за уявою, знайти ритм майбутньої композиції, вміти виділяти виразний початок.

Аплікація – техніка, яка багата на зображувальні прийоми. Але аплікація, що виконується тільки у одному художньому матеріалі, володіє особливою

притяжною силою, а засоби виразності допомагають більш декоративно вирішити об'ємні, площинні й глибинно – просторові задачі за допомогою кольору і тону, переходом однієї форми у іншу, сполученням поверхонь.

Більш складною аплікацією є багатошарова, об'ємна аплікація. У ній поверх одного шару паперу наклеюється вирішенні як силуети деталі, що надає зображенню привабливий вид. Розривання паперу, особливо тих сортів, у яких дві поверхні викрашені у різні кольори, створює різноманітні кольорові нюанси, ефектні декоративні обведення. Для аплікації використовується найрізноманітніший папір : пакувальний, обгортковий, мелований, бархатний, кольоровий, рисувальний, напівкартон, картон й інші види. За необхідністю він фарбується у потрібні відтінки або по ньому набризкується фарба.

Аплікація (від лат. Applicatio – прикладання) – один з видів зображувальної техніки, що заснований на вирізанні, накладанні різноманітних форм й закріпленні їх на іншому матеріалі, що прийнятий за фон.

Аплікація – найбільш простий й доступний спосіб створення художніх робіт, при якому зберігається реалістична основа самого зображення. Це дає можливість широко використовувати аплікацію не тільки у оформленні але й у створенні картин, панно, орнаментів.

Головними ознаками аплікації є силуетність, площинне узагальнююче трактування образу, однорідність кольорової плями (локальність) великих кольорових плям.

Папір матеріал, що складається з дрібних рослинних волокон, які оброблені відповідним способом. У подовжньому й поперечному напрямках має різні механічні й фізичні якості. Наприклад, папір, відрізаний у поперечному напрямку волокон, при наклеюванні дає зморшки, а у подовжньому – кладеться гладко, добре приклеюється. При роботі слід враховувати ці особливості паперу. Не можна забувати, що при промазуванні клейстером він розбухає й подовжується. Поперек волокон папір подовжується набагато більше, ніж вздовж них. Якщо тільки що промазаний папір одразу наклеїти, то у результаті продовжуючого розбухання й подовження на папері з'являться зморшки й складки. Тому проклеєному паперу треба полежати півтори – дві хвилини. Тільки після цього можна наклеювати фон.

Для аплікації придатні наступні сорти паперу: глянцевий, настільний, тиснений, рисувальний, картон.

Глянцевий папір – найкращий матеріал для аплікації. Він яскраво пофарбований, легко ріжеться, добре приклеюється. З її блискучої поверхні легко знімається клей.

Настільний папір – щільний, пофарбований у м'які тони, використовується не тільки для вирізання зображень, але й для фону. Робота з ним потребує особливої обережності, тому що клей й вологі руки залишають плями на його поверхні.

Тиснений папір – щільний, з рельєфними малюнком. У аплікації застосовується вибірково. Він служить для виконання таких зображень, як дах, корзина, меблі, цифри, літери.

У якості фону для аплікації широко використовується креслярсько – рисувальний папір, настільний, щільний обгортковий, тонкий картон. Рисувальний папір – щільний, міцний з шероховатою поверхнею. На неї добре приклеюється аплікація.

Картоном зазвичай називають товстий, дуже твердий папір. Картон частіше за все пофарбований у сірі, голубі, розові й коричневі тони.

У продажі є величезний асортимент паперу, який можна використовувати у аплікації. Але, окрім цього можна використовувати кольорові обкладинки зошитів, глянцеві журнали (вільні від шрифту площини).

У продажі зараз є широкий вибір тонованого паперу, який дуже зручний у використанні, має різну фактуру.

Використовують також викраску паперу гуашшю. При використанні гуашевих викрасок, треба слідкувати, щоб шар фарби наносився рівномірно. Для покращення якості пофарбованого шару необхідно додати до фарби клей ПВА.

Робота над аплікацією виконується у окремій послідовності, про яку завжди треба пам'ятати і обов'язково додержуватись. Будь – яка аплікація починається з вибору сюжету, за яким слідує складення ескізу до аплікації, підбір паперу, вирізання деталей зображення, розкладання їх на фоні, наклеювання й на кінець висушування.

При виконанні аплікації пошук гармонійних й виразних сполучень кольорових плям – одна з головних задач роботи. Колір повинен створювати настрій, що відповідає змісту аплікації. Він може бути реальним, умовним або суто декоративним.

Аплікації можуть бути монохромними й поліхромними. Однокольорові композиції відрізняються графічністю, багатокольорні – яскравістю. І ті й інші художні. Для фону треба брати більш щільний папір, ніж для вирізання зображень.

За допомогою відривної аплікації студенти знайомляться та оволодівають системою механічного змішування кольорів. Ця техніка пов'язана з течією пуантилізму або альтернативна назва – дивізіонізм.

Техніка пуантилізму базується на нанесенні фарб крапковими мазками прямокутної чи крапкової форми. При цьому кольори практично не змішуються. Техніка пуантилізму тісно зв'язана з методом дивізіонізму, орієнтованого на особливості сприйняття кольору людським оком.

Роботи, виконані у даній техніці, повинні були створювати відчуття мінливого світла та вібруючого повітря. Цей ефект створювався тільки при розгляданні картин здалеку.

Завдяки техніці відривної аплікації сприйняття навколишнього світу набуває більш гармонійного стилю який поєднує у собі розуміння взаємовідношення кольорів, відтінків, тонів. Студент отримує на досвіді оптичного змішування кольорів поняття щодо кольорового строю окремих площин та цілого твору. Це дає можливість сприйняття живопису як фізичної моделі для майбутнього застосування і створення своїх власних колористичних рішень при виконанні творчих задумів.

Список використаних джерел:

1. Антонович Є.А. Декоративно – прикладне мистецтво. – Л.: Світ, 1992.
2. Григорьєва Г.Г. Розвиток дошкільника в образотворчій діяльності: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів. – М.: 1999.
3. Косминська В.Б., Хелезова Н.Б. Основи образотворчого мистецтва та методика керування образотворчою діяльністю дітей: Лаб. практикум: Учбовий посібник для студентів пед. вузів. – М.: Просвіта, 1987.
4. Гусакова М.А. Аплікація: Учбовий посібник для учнів пед. училищ. – М.: Просвіта, 1997.
5. Марченко Є. сприйняття єдиного емоціонального тону різними видами мистецтв. – Мистецтво у школі: 2008, № 5.

Сайко Н.О.

концертмейстер,

Кіровоградський державний педагогічний університет

імені Володимира Винниченка

МУЗИКА ФРАНЦА ШУБЕРТА НА УРОКАХ ХОРЕОГРАФІЇ

У дослідженні пропонується ознайомитись з принципом музичного оформлення уроку класичного танцю за тематикою.

Щоб визначити роль концертмейстера в створенні художньої атмосфери на уроках хореографії було взято за приклад використання творів одного композитора – Франца Шуберта.

Танець невіддільний від музики. Саме тому такою важливою є роль концертмейстера на уроках хореографії. Адже від його майстерності багато в чому залежить якою буде віддача студентів, на якому емоційному рівні пройдуть заняття. Бачиться, розповсюджене визначення «музичний супровід» уроку не відповідає своєму призначенню і віддає музиці лише роль вузько ритмічного акомпанементу. На нашу думку, термін, «музичне оформлення» уроку більш відповідає завданням, які стоять перед концертмейстером. Підбір музики не тільки впливає на виховання художнього мислення майбутніх викладачів хореографії, розвитку їх музикальності, але і допомагає істотно розширити їх музичний кругозір. Це призвело до ідеї створення так званих тематичних уроків, коли протягом усього заняття звучить музика одного композитора.

Ідея об'єднання хореографічного дійства за допомогою музики з'явилася з розвитком балетного мистецтва і, зокрема, пов'язана з ім'ям видатного російського балетмейстера 20-го століття Михайла Фокіна, який створив безсюжетний балет як окремий жанр, звернувшись до музики Шопена, використавши сюїту з його творів, оркестрованих в 1892 році Глазуновим. Іншим прикладом може послужити балет «Карнавал» на музику Р. Шумана. Що стосується балетних постановок на музику Шуберта, відразу згадується фрагмент з балету «Айседора» у виконанні Майї Плісецької, де звучить музичний момент фа мінор.